

Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου

2015/2113(INI)

24.9.2015

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Διεθνούς Εμπορίου

προς την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

σχετικά με την πορεία προς μια Ευρωπαϊκή Ενεργειακή Ένωση
(2015/2113(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Klaus Buchner

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Διεθνούς Εμπορίου καλεί την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. πιστεύει ακράδαντα ότι μία μακράς πνοής ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση πρέπει να βασίζεται στη διασύνδεση, με ιδιαίτερη έμφαση στις ενεργειακές νησίδες και τις ευάλωτες περιοχές εντός της ΕΕ, στην αυξημένη ενεργειακή αποτελεσματικότητα, στη διατήρηση ενέργειας, στην πλήρη χρήση των ασφαλών και περιβαλλοντικά βιώσιμων εγχώριων πηγών ενέργειας, στην απόδοση κόστους, στην εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας, στην ενισχυμένη αυτότακτη και συνεργασία καθώς και σε αξιόπιστες εκτιμήσεις επιπτώσεων για τις μελλοντικές ενεργειακές υποδομές· υποστηρίζει τον στόχο της Ενεργειακής Ένωσης σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να απομακρυνθούμε από μια οικονομία ορυκτών καυσίμων, στο πλαίσιο της οποίας η ενέργεια βασίζεται σε μια κεντρική προσέγγιση από την πλευρά της προσφοράς και σε παλαιές τεχνολογίες· είναι πεπεισμένο ότι το εμπόριο μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του σκοπού·
2. τονίζει ότι η ΕΕ πρέπει να δώσει προτεραιότητα στο να βοηθήσει τις πλέον ευάλωτες χώρες να διαφοροποιήσουν τις πηγές και τις οδούς εφοδιασμού τους, συμπεριλαμβανομένων των αντίστροφων ροών, δίνοντας έμφαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις σχετικές εγκαταστάσεις αποθήκευσης, με σκοπό να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση παγκοσμίως, και ότι πρέπει να βοηθήσει στην εξάλειψη της ενεργειακής φτώχειας, να συμβάλει στην παγκόσμια βιώσιμη ανάπτυξη και να στηρίζει την παγκόσμια προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής·
3. επισημαίνει ότι η ΕΕ εισάγει το 53 % της ενέργειάς της με ετήσιο κόστος περίπου 400 δισ. ευρώ, γεγονός που την καθιστά τον μεγαλύτερο σε παγκόσμιο επίπεδο εισαγωγέα ενέργειας· υπενθυμίζει ότι το 61% του εισαγόμενου αερίου χρησιμοποιείται σε κτήρια κυρίως για θέρμανση και ψύξη και ότι η ζήτηση ενέργειας στον τομέα των κτηρίων αντιστοιχεί περίπου στο 40% της κατανάλωσης ενέργειας στην ΕΕ και στο ένα τρίτο της χρήσης φυσικού αερίου· συνεπώς, τονίζει ότι τα οφέλη από την ενεργειακή αποδοτικότητα έχουν σημαντική επίδραση στη μείωση των εισαγωγών ενέργειας της ΕΕ από τρίτες χώρες και στα εμπορικά ελλείμματα των κρατών μελών, επομένως ενισχύουν τη διαπραγματευτική θέση της ΕΕ σε εξωτερικά θέματα που αφορούν την ενέργεια· είναι πεπεισμένο ότι ένας δεσμευτικός στόχος όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση θα αποτελούσε αποδοτικό τρόπο για την επίτευξη του στόχου της ενεργειακής αυτότακτης· επισημαίνει ότι η ανεργία θα μπορούσε να μειωθεί μέσω ενός φιλόδοξου προγράμματος για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ·
4. υποστηρίζει τον στόχο της Ενεργειακής Ένωσης σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να απομακρυνθούμε από μια οικονομία ορυκτών καυσίμων, στο πλαίσιο της οποίας η ενέργεια βασίζεται σε μια κεντρική προσέγγιση από την πλευρά της προσφοράς, σε παλαιές τεχνολογίες και σε παρωχημένα επιχειρηματικά μοντέλα· είναι πεπεισμένο ότι το εμπόριο μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του σκοπού·
5. τονίζει ότι όλες οι εμπορικές συμφωνίες πρέπει να περιλαμβάνουν κεφάλαια σχετικά με την ενέργεια, τα οποία πρέπει να αποκοπούν στην οικοδόμηση ενεργειακών εταιρικών

σχέσεων αμοιβαίου οφέλους και στη βελτίωση της πρόσβασης στους ενεργειακούς πόρους και στις ξένες αγορές τόσο σε σχέση με καθιερωμένους μακροχρόνιους εταίρους όσο και σε σχέση με νέες και πιθανές χώρες εταίρους σε περιοχές όπως, ενδεικτικά, η Κεντρική Ασία, η Βόρεια Αφρική, η Μεσόγειος και η Αμερική, πρέπει δε να καθιστά ασφαλέστερες τις ενεργειακές προμήθειες της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα ευνοεί τη διαφοροποίηση ενεργειακών πηγών, την καθιέρωση ποιοτικών προτύπων για ενεργειακά προϊόντα και την ανάπτυξη κοινών προτύπων για βιώσιμη ενεργειακή παραγωγή· εξακολουθεί να θεωρεί σημαντικό να μειωθεί η εξάρτηση από την εισαγόμενη ενέργεια, ιδίως μέσω της ενισχυμένης προώθησης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής απόδοσης· συνιστά, ως προς αυτό, τη συνοχή μεταξύ της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ και των αρχών της ενεργειακής πολιτικής της και υπογραμμίζει ότι τα κεφάλαια που σχετίζονται με την ενέργεια στις εμπορικές συμφωνίες πρέπει να στηρίζουν τους γενικούς στόχους της ΕΕ για το κλίμα και τη βιώσιμη ενέργεια καθώς και τον πρωταρχικό στόχο να απαλλαγεί η οικονομία από την κατανάλωση άνθρακα, στο πνεύμα των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Ενεργειακή Ένωση, τον Μάρτιο του 2015·

6. τονίζει ότι η εμπορική πολιτική της ΕΕ πρέπει να στοχεύει στην αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 194 της ΣΛΕΕ, στη διαφοροποίηση της σύνθεσης του ενεργειακού μίγματος της ΕΕ και στη μείωση της εξάρτησης από μεμονωμένα σημεία εφοδιασμού και διαμετακόμισης, σεβόμενη ταυτόχρονα τον σχετικό διαχωρισμό αρμοδιοτήτων, όπως ορίζεται από τη Συνθήκη· τονίζει ότι η μείωση της εξάρτησης από ένα προμηθευτή δεν πρέπει να οδηγήσει σε αύξηση της εξάρτησης από έναν άλλο· θεωρεί ότι όλα τα έργα υποδομών και οι εμπορικές συμφωνίες της ΕΕ που έχουν ως στόχο τη διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών, προμηθευτών και οδών πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τις μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις για απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές και με την περιβαλλοντική νομοθεσία και άλλες σχετικές νομοθετικές πράξεις της ΕΕ·
7. φρονεί ότι ο εξορθολογισμός της ενεργειακής ζήτησης, η προώθηση ασφαλών και περιβαλλοντικά βιώσιμων εγχώριων πηγών ενέργειας, η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και των ενεργειακών διασυνδέσεων, μέσω φιλόδοξων δεσμευτικών στόχων, και η εκπαίδευση των πολιτών στην υπεύθυνη κατανάλωση ενέργειας είναι από τα πιο αποτελεσματικά όπλα για τη μείωση της εξάρτησης από εισαγωγές ενέργειας από ασταθείς διεθνείς προμηθευτές ενέργειας και για την επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ· θεωρεί ότι η εξάρτηση στον τομέα της ενέργειας μπορεί να μειωθεί βραχυπρόθεσμα μέσω του εξορθολογισμού της ενεργειακής ζήτησης, της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και του τρόπου αποθήκευσής τους, της αποθήκευσης αερίου, της ανάπτυξης υποδομών αντίστροφης ροής αερίου, της στήριξης νέων έργων που καθιστούν δυνατή τη μέγιστη χρήση των υφιστάμενων υποδομών και της προετοιμασίας περιφερειακών σχεδίων για την ασφάλεια εφοδιασμού·
8. τονίζει την ανάγκη να εξαλειφθούν τα εμπόδια και να δημιουργηθούν διασυνδέσεις που επιτρέπουν το διασυνοριακό εμπόριο και δημιουργούν ανταγωνιστικές και ισχυρά ενσωματωμένες περιφερειακές αγορές ενέργειας·
9. επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή στρατηγική όσον αφορά τις εισαγωγές ενέργειας πρέπει να λαμβάνει υπόψη το πραγματικό κόστος και τα πραγματικά οφέλη των ενεργειακών πηγών μέσω της ενεργής συμμετοχής του τοπικού πληθυσμού στις διαδικασίες λήψης

αποφάσεων και μέσω της εκτίμησης όλων των άμεσων και έμμεσων παραγόντων και όχι μόνο όσων συνδέονται με την άμεση χρήση των πηγών αυτών· υπενθυμίζει ότι η εξόρυξη μη συμβατικών ορυκτών καυσίμων συνεπάγεται κινδύνους και επιπτώσεις για το περιβάλλον, το κλίμα και την υγεία·

10. υπογραμμίζει τη σημαντική συμβολή που μπορεί να έχει το εμπόριο στην προώθηση και την ανάπτυξη μιας ενεργειακής τεχνολογίας εστραμμένης προς το μέλλον, ιδιαίτερα όσον αφορά την αποθήκευση και μεταφορά ενέργειας, π.χ. την προώθηση πράσινων αγαθών και την ανάπτυξη διεθνών προτύπων για την ενεργειακή αποτελεσματικότητα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή απόδοση ως πηγή ενέργειας από μόνη της· τονίζει ότι οι υφιστάμενες τεχνολογίες μετατροπής της ηλιακής και αιολικής ενέργειας σε αέριο μπορούν να λειτουργήσουν ως προφύλαξη έναντι των ασταθών παγκόσμιων τιμών ενέργειας, με δεδομένες τις εκτεταμένες εγκαταστάσεις αποθήκευσης, τα δίκτυα μεταφοράς αερίου και τα σύγχρονα εργοστάσια παραγωγής φυσικού αερίου που ήδη υπάρχουν· τονίζει ότι η εμπορική πολιτική της ΕΕ πρέπει να αποσκοπεί στην εξάλειψη των δασμολογικών και μη δασμολογικών εμποδίων στο εμπόριο των καινοτόμων ενεργειακών τεχνολογιών· επισημαίνει ότι το 40% όλων των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για τις τεχνολογίες ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ανήκει σε εταιρίες της ΕΕ·
11. επιδοκιμάζει τις διαπραγματεύσεις για μια πρωτοβουλία πράσινων αγαθών μεταξύ της ΕΕ και 13 άλλων μελών του ΠΟΕ, η οποία θα καλύπτει προϊόντα, υπηρεσίες και τεχνολογίες που συμβάλλουν στην πράσινη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική δράση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, ζητεί δε την ολοκλήρωση του διαλόγου έως τα τέλη του 2015 στην υπουργική σύνοδο του ΠΟΕ στο Ναϊρόμπι·
12. ζητεί από την Επιτροπή να διασφαλίσει αυστηρότερη παρακολούθηση της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς και των μέτρων κατά του ντάμπινγκ με στόχο να προστατεύσει τις ευρωπαϊκές ενεργειακές βιομηχανίες από αθέμιτες εισαγωγές από τρίτες χώρες·
13. τονίζει ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν στις εμπορικές συμφωνίες διατάξεις που σχετίζονται με την τεχνολογική συνεργασία και τις υπηρεσίες στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και της αποκεντρωμένης παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης και της ανάπτυξης λογισμικού· επισημαίνει ότι η απαλλαγή από την κατανάλωση άνθρακα αποτελεί κοινό στόχο της ΕΕ και πολλών συνεργαζόμενων χωρών, περιφερειών και πόλεων·
14. ζητεί από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, σύμφωνα με την παγκόσμια πολιτική της για την αλλαγή του κλίματος και τη δέσμευση των G20 να καταργήσουν σταδιακά όλες τις επιδοτήσεις για τα ορυκτά καύσιμα, να απαγορεύσουν αμέσως τις εξαγωγικές πιστώσεις για τις επενδύσεις σε σταθμούς παραγωγής ενέργειας που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα·
15. εκφράζει τη δυσaréσκειά του για το γεγονός ότι οι συζητήσεις για τον εκσυγχρονισμό των μέσων εμπορικής άμυνας καθυστερούν στο Συμβούλιο παρ' όλο που το Κοινοβούλιο έχει εκφράσει τη σθεναρή του στήριξη στη λήψη αυστηρότερων μέτρων κατά των αθέμιτων εισαγωγών από τρίτες χώρες·
16. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τις αναπτυσσόμενες χώρες, μέσω διεθνών εμπορικών

μέσων, να διαφοροποιήσουν την παραγωγή ενέργειάς τους, και να προωθήσει την παραγωγή ηλιακής ενέργειας ιδίως στη νότια γειτονία της ΕΕ·

17. ζητεί από το Συμβούλιο να προβεί στον εκσυγχρονισμό των μέσων εμπορικής άμυνας, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες μεταποίησης που, συγκεκριμένα, παράγουν γεννήτριες, ηλιακούς συλλέκτες, υψηλής ποιότητας χάλυβα και υλικά κατασκευής μπορούν να αξιοποιήσουν πλήρως την ενεργειακή μετάβαση·
18. τονίζει ότι οι διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία για τα περιβαλλοντικά αγαθά πρέπει να βασίζονται σε έναν ορισμό των περιβαλλοντικών αγαθών ο οποίος χαρακτηρίζεται από συνέπεια με τις πολιτικές της ΕΕ και δεν αντίκεινται στα μέτρα βοήθειας των αναπτυσσόμενων χωρών που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο της Σύμβασης Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Μεταβολές (ΣΠΗΕΚΜ)·
19. καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν, όπου αρμόζει, τη συνεργασία τους στον μηχανισμό ανταλλαγής πληροφοριών για τις διακυβερνητικές συμφωνίες με τρίτες χώρες στον τομέα της ενέργειας· ζητεί περαιτέρω από την Επιτροπή να διερευνήσει τις διαθέσιμες επιλογές για εθελοντικές από κοινού διαπραγματεύσεις ενεργειακών συμβάσεων με εξωτερικούς προμηθευτές εξ ονόματος της ΕΕ· επαναλαμβάνει ωστόσο ότι η βοήθεια πρέπει να παρέχεται μόνο όταν ζητείται σαφώς από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, ενώ θα λαμβάνεται υπόψη η ελευθερία των επιχειρηματιών στη λήψη αποφάσεων·
20. τονίζει ότι οι ενεργειακές συμφωνίες πρέπει πάντα να συνάπτονται βάσει της αρχής της αμοιβαιότητας και να διαφυλάσσουν τα πρότυπα ποιότητας και τη συμμόρφωση προς τους όρους των νομικών πλαισίων και της νομοθεσίας της ΕΕ· ζητεί από την Επιτροπή να αναπτύξει πρότυπα για τις ενεργειακές συμφωνίες με τρίτες χώρες τα οποία προωθούν τα συμφέροντα της ΕΕ· ζητεί από την Επιτροπή, χάριν προωθήσεως της δημοκρατίας και της διαφάνειας, να ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τακτικά σχετικά με ενεργειακές συμφωνίες μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών·
21. καλεί την Επιτροπή να προωθήσει πρωτοβουλίες για τη συνεργασία στον τομέα της ενέργειας μεταξύ των μεσογειακών χωρών, συμβάλλοντας έτσι στην ειρήνη και την ευημερία των ανθρώπων της και τονίζει τον ρόλο που μπορεί να παίξει η εμπορική πολιτική της ΕΕ στη βελτίωση της σύνδεσης μεταξύ των δύο πλευρών της Μεσογείου· συμφωνεί με την Επιτροπή ότι είναι σημαντικό να δημιουργηθεί μεσογειακός κόμβος αερίου και είναι της άποψης ότι πρέπει να εξεταστεί η στήριξη μέσω χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ· ταυτόχρονα, επισημαίνει ότι τα μεσογειακά κράτη μέλη πρέπει να λάβουν ενεργή υποστήριξη για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στον τομέα της ηλιακής ενέργειας και για την τροφοδότηση ενδεχόμενου πλεονάσματος σε δίκτυα εφοδιασμού κρατών μελών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση·
22. επισημαίνει ότι η δρομολόγηση διαπραγματεύσεων για ενεργειακές συμφωνίες με τρίτες χώρες θα δώσει στην ΕΕ έναν ισχυρότερο ρόλο στη διεθνή σκηνή και θα δημιουργήσει το απαραίτητο πλαίσιο για έργα που μπορούν να ενισχύσουν την ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ, ιδίως επενδύσεις μεγάλης κλίμακας σε διακρατικά έργα υποδομών·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	22.9.2015
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: -: 0:
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Salvatore Cicu, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Eleonora Forenza, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Gabriellus Landsbergis, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Каролине Грасвандер-Хайнц
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Klaus Buchner, Dita Charanzová, Edouard Ferrand, Agnes Jongerius, Sander Loones, Gabriel Mato, Fernando Ruas, Jarosław Wałęsa
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Marco Affronte, Andrejs Mamikins